

**ZORG
MET
LIEFDE
DAG
EN
NACHT**

Geïntegreerde kunst in AZ Zeno
campus Knokke-Heist

Kunst in een ziekenhuis? Ja.
Kunsttentoonstelling? Nee.

Deze ietwat sloganeske aanzet beoogt te benadrukken dat de aanwezigheid van kunst in een nieuw ziekenhuis, trouwens nog decretaal verplicht op het ogenblik van de start van de nieuwbouw, betekenisvol kan zijn.

In de mate althans dat die kunstinbreng bijdraagt aan de helende, genezende omgeving die het nieuwe ziekenhuis van AZ Zeno campus Knokke-Heist in al zijn aspecten sterk uitstraalt. Vandaar ook dat die kunstinbreng als het ware verweven werd in de architectuur en niet geopteerd werd voor het afzonderlijk ten toon stellen van kunstwerken. Die optie had ook tot gevolg dat de kunst tot in de patiëntenkamer kon worden gebracht en elke dag voor bloemen zorgt...

Dit boekje wil uw gids zijn bij een bezoek van het ziekenhuis, het wil u een kunstzinnig leeuurmoment bezorgen in de stille ruimte of op het polderterras, in uw kamer,...

Lieven Vandenberghe
Voorzitter Kunstcommissie

DE KEUZES VAN DE KUNSTCOMMISSIE

Reeds in 2010 werd door het ziekenhuis een kunstcommissie opgericht met als uiteindelijk doel kunstenaars en kunstwerken te selecteren die in en buiten het ziekenhuis zouden worden gerealiseerd.

De kunstcommissie bestond uit: Lieven Vandenberghe (voorzitter), Philip Detavernier, Luc Michils, architect Johan Cogge, Dr. Frank Mestdach, Dr. Philippe Duyck en Theo Andries.

De eerste opdracht van de kunstcommissie bestond erin om het uitgangspunt van de kunstrealisaties vast te leggen: wat kan kunst betekenen in een ziekenhuis? De relatie van kunst met de architectuur werd uitgeklaard.

In een volgende fase werden procedure en criteria om kunstenaars te selecteren uitgewerkt, en werden zones vastgelegd waarbinnen kunstenaars hun project konden realiseren.

Uiteindelijk werden 4 kunstenaars geselecteerd en uitgenodigd om een project voor te stellen. In 2016 stelden de kunstenaars hun ontwerpen voor aan de kunstcommissie en na de jurering ter beslissing voorgelegd aan het bestuur van het ziekenhuis.

De kunstcommissie koos in eerste instantie voor kunstwerken die nauw aansloten bij, zelfs verweven waren met de architectuur. Ook de diversiteit van de projecten en de realisatie ervan op verschillende plaatsen in het ziekenhuis was belangrijk. Tenslotte werd van de kunstenaars verwacht dat ze hun ontwerp binnen het toegerekende budget (globaal 430.000 euro) zouden realiseren.

De technische realisatie van de integratie van de kunstwerken in het bouwproces bleek geen sinecure. Maar de inbreng, flexibiliteit en grote professionaliteit van architect Michel Van der Beken stonden borg voor een succesvolle plaatsing en afwerking.

De lezer kan in dit boekje en in het ziekenhuis zelf oordelen over het werk van de kunstcommissie, en vooral van de kunstenaars.

DJOS JANSSENS

“De werkwijze van Djos Janssens evolueert steeds meer naar driedimensionale werken, naar de creatie van auditieve en visuele omgevingen, van in situ interventies, van tijdelijke ingrepen in een stedelijk milieu, waarbij hij rekening houdt met de architectuur en de context van de ruimten waarin hij werkt. Deze praktijk en de ideeën die haar ondersteunen tonen hoe actueel deze werkwijze is. Twee constanten komen naar voor in dit werk waarvan ik al vaker de esthetische en conceptuele kwaliteiten benadrukt heb : het gebruik van kleur vertrekkende van het licht – een plastisch gegeven, en het belang van zinnen met meerdere betekenissen – een semantisch gegeven. Uit de relatie tussen deze twee ontstaan vraagstellingen, kritische klemtonen, verschuivingen en overlappings van betekenissen, die de werken een complexiteit bieden die niet meteen te vermoeden valt. Door ogenschijnlijk eenvoudige interventies brengt de kunstenaar de meest standvastige stereotypes aan het wankelen. Hij vernietigt gemeenplaatsen door onze blik en ons begrip te veranderen. Door dit proces wordt het plastische denken met een scherpe kritische zin geanalyseerd, overwogen en toegepast.”

Claude Lorent

Kunstcriticus (aica), curator

VERDIEPING 1 - WACHTRUIMTE 1

**HEELKUNDE
ORTHOPEDIE
UROLOGIE**

© Patrick Corillon

VERDIEPING 1 - WACHTRUIMTE 2
PEDIATRIE

VERDIEPING 1 - WACHTRUIMTE 3
GYNAECOLOGIE

VERDIEPING 2 - WACHTRUIMTE 1

**CARDIOLOGIE
PNEUMOLOGIE
DIABETES
DIEET
GASTROLOGIE**

© Caroline Lamarche

VERDIEPING 2 - WACHTRUIMTE 2
GERIATRIE

VERDIEPING 2 - WACHTRUIMTE 3

REUMATOLOGIE FYSIOLOGIE

VERDIEPING 3 - WACHTRUIMTE 1

NEUROLOGIE
NKO
DERMATOLOGIE
STOMATOLOGIE
PLASTISCHE GENEESKUNDE

VERDIEPING 3 - WACHTRUIMTE 2

PSYCHOLOGIE OFTALMOLOGIE

VERDIEPING 3 - WACHTRUIMTE 3
PSYCHIATRIE

MARIE-JO LAFONTAINE

Marie-Jo Lafontaine werd geboren in de stad Antwerpen. Ze zette als het ware de traditie voort van de kunstschilders van bloemstillevens die sinds 1600 onder andere het wapenschild van de stad maakten, zoals Ambrosius Bosschaert of de familie de Heem.

Het werk van Marie-Jo Lafontaine, die op het eind van de jaren 70 opkwam, is geïnspireerd op deze postmoderne in twijfelstelling van de vooruitgang. Het werk van de kunstenares evolueert wereldwijd parallel met het uiteenvallen van de moderne ideologie in de laatste decennia van de 20ste eeuw.

Net als bij de Romantiek of Symboliek speelt de beeldtaal van bloemen een belangrijke rol in het werk van Marie-Jo Lafontaine. In 1990 toonde ze een fotografische reeks bloemen met als titel *Les Fleurs du Mal*; vijf jaar later stelde ze een serie met de naam *Les Roses* tentoon. In deze twee series staan de begrippen verleiding en kwetsbaarheid centraal. De Baudelairiaanse schoonheid van het kwaad en de spanning tussen onschuld en ondeugd uiten zich in het verleidelijke beeld van de bloem. De smachtende schoonheid van de roos is een melancholische metafoor voor het vergankelijke erotische van de mens.

In haar meer recente serie, *Lost Paradise*, zet de kunstenaar complexe composities van verschillende bloemen in scène, waarbij ze monochrome oppervlakken en tekstfragmenten tegenover elkaar plaatst.

Er is een zekere interferentie tussen literaire, abstracte en figuratieve tradities. Het resultaat is een postmoderne synthese die alle totalitaire beweringen van conceptualisme, abstractie of realisme neutraliseert. Het gebruik van monochroom heeft ook een emotionele betekenis. De intensiteit van een zwart of diep rood oppervlak wekt gevoelens op zoals verdriet of passie.

Johan Pas

De bloemvazen

De bloemen ontvouwen zich met een uitgesproken wil die door de kunstenares wordt benadrukt. Ze richten zich op in hun vaas met een zekere immanentie en ontlokken een gevoel van volheid. De vorm en de kleuren van de boeketten zijn bescheiden. Ze worden grafisch, getekend, en de bloemen, trots in hun vaas, bieden vrede, rust, leven en sereniteit aan iedereen die hen wil zien en liefhebben.

De hangende tuinen van de stille ruimte

Het project is een choreografisch geheel van 12 schilderijen waarin kleuren stromen als ontluikende en splijten-de golven. De bloem straalt als een gezicht pracht en stilte uit, kleuren als uit een intense regenboog geven subtiële gebieden van flamboyant rood tot dik geel vrij, verzadigd door zon of azuurblauw, in een discreet geheel dat zo een bloemenslinger vormt welke symbool staat voor het teken van de oneindigheid.

Men dwaalt buiten de elliptische wand die van dichtbij tot ver doorloopt in een subtiel samenspel van kadrering en schaal waarbij zones met diverse bloemenidentiteiten worden vrijgegeven. Het is een ontdekkingsreis vol verrassingen, als een betoverde tuin met allerlei soorten bloemen die monochroom samenkomen, maar ook in tegenoverstaande bloemenfiguren. Men bevindt zich in een zee van licht gefilterd door stranden van bloemen. Door de openingen en leegtes tussen de schilderijen ontwaart je in de stille ruimte de bloemenslang in superpositie met andere beelden zoals een caleidoscoop.

Martial Thomas

TADASHI KAWAMATA

Tadashi Kawamata is een van de bekendste Japanse kunstenaars van de wereld.

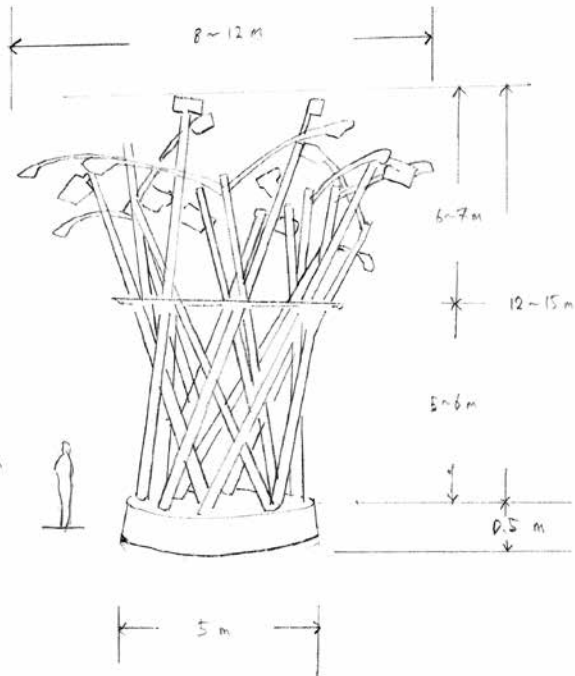
Hij werd geboren in 1952 en reeds op 28 jarige leeftijd werd hij geselecteerd voor de Biënnale van Venetië.

Hier op het rondpunt voor het ziekenhuis van Knokke-Heist heeft hij een groots sculptuur ontworpen als een mikado van 12 verlichtingspalen. Deze palen verwijzen naar de prachtige architectuur van het ziekenhuis dat gedragen wordt door verschillende clusters van stalen buizen.

Dit kunstwerk is een blijvende constructie, maar Kawamata is evenzeer gekend om zijn tijdelijke constructies zoals de Favala's die hij bouwde op de Documenta IX van Jan Hoet of de 7 boomhutten die hij bouwde in de gevel van het "Centre Pompidou" in Parijs .

WORK IN PROGRESS

Mikado Streetlamp Tower

BENOIT VAN INNIS

Als plastisch kunstenaar werk ik heel graag met architecten. Ik wil dat mijn werk samenvloeit met de architectuur. Mijn werk in openbare ruimtes staat niet los van het gebouw, het komt voort uit de architectuur.

Voorbeelden daarvan zijn o.a. De Rafter (Brugge, noA architecten), Amphora (Wingene, Sergison Bates), Maalbeek (Desmet Vermeulen), Hollebeek (A'pen XDGA), Advocaten kantoor Liedekerke (Brussel, De Vylder Vinck Taillieu), Plantin Moretus (A'pen, noA °).....

Toen ik twee jaar geleden de werf van ZENO bezocht vielen mij de zuilen van de grote inkomhall meteen op. Ik wou die zuilen betegelen met handgeschilderde keramische tegels en hiermee een menselijke warmte geven aan de kliniek.

Kleur in de architectuur creëert een nieuwe ruimte. Kleur is van levensbelang.

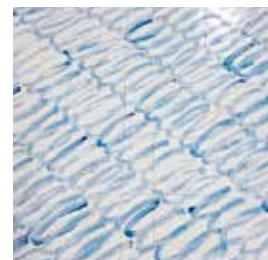
Men kan zich het bestaan van de mens niet bedenken zonder kleurstemming.

Benoit

WORK IN PROGRESS

MOTIEVEN

Colofon

Redactie

Julie De Waele

Luc Michils

Lieven Vandenberghe

Werkten mee aan deze editie

Djos Janssens

Tadashi Kawamata

Marie-Jo Lafontaine

Benoit Van Innis

Fotografie

Fotostudio Beeldcollectief

Marie-Jo Lafontaine

Nathalie Nieuwland (voor Benoit Van Innis)

Michel Van der Beken

Vormgeving en druk

Stelvio D'Houst, die Keure

Verantwoordelijke uitgever

Frank Lescrauwaet

AZ Zeno, Kalvekeetdijk 260, 8300 Knokke-Heist